

УДК 316.774.22

*Маєвська М. В., здобувач вищої освіти;
Окуньовська Ю. В., канд. політ. наук,
доцент кафедри політології та державного управління,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

ВПЛИВ МОЛОДІ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У М. ВІННИЦІ

Ключові слова: молодь, молодіжні ради, міська рада, громада.

Вступ. Молодіжний рух в Україні відіграє значну роль у суспільно-політичному житті країни. Вже протягом 30-ти років від проголошення незалежності України молодь є рушійною силою в процесах демократизації та становлення сучасної країни. Приблизно $\frac{1}{4}$ частина суспільства – молодь, яка здатна впливати на прийняття важливих рішень у політиці країни. Молодь як активна частина суспільства має значний потенціал для формування громадянського суспільства та стимулювання змін. Однак для повноцінного впливу важливо зрозуміти, як саме молодь взаємодіє у процесі прийняття рішень і які механізми вона використовує в державному управлінні.

Актуальність. У грудні 2021 року одним із перших міст, що отримали офіційний статус ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді», стала Вінниця. Дослідження особливостей впливу молоді на прийняття рішень є важливим для підтримки цього руху у Вінницькій територіальній громаді, забезпечення ефективної взаємодії між молодіжними організаціями та владою, а також розв'язання проблем, з якими стикається молодь у політиці та соціальних процесах. Враховуючи особливості ролі молодого покоління на прикладі міста Вінниці, ми можемо створити програми та проєкти для розвитку й підтримки молодіжного руху, які відповідають справжнім запитам, а також забезпечити дієву взаємодію органів влади та молоді.

Мета. Основною метою цього дослідження є аналіз впливу молоді на державотворчі процеси та дослідження перспектив активізації руху молоді для збільшення зацікавленості й залучення якомога більше активістів до концепції розвитку молодіжної політики в місті Вінниці.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Статті 1 Закону України про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні, молоддю вважаються громадяни віком від 14 до 35 років [8]. Відповідно до даних служби статистики України станом на 1 січня 2022 року 24,3 % від загальної чисельності постійного населення становить молодь [7]. Для розуміння специфіки діяльності молодіжних рухів у Вінницькій міській територіальній громаді варто розглянути органи державної влади, які регулюють функціонування молодіжної політики, даючи змогу для реалізації потенціалу молодого покоління. Задля створення умов самореалізації молоді, підлітків, активного їх залучення до суспільного життя Вінницької міської територіальної громади створений Відділ молодіжної політики. Його основні функції та завдання регулюються відповідно до Положення про відділ молодіжної політики Вінницької міської ради та

основного плану діяльності, що затверджується кожного року [9]. Діяльність Відділу молодіжної політики полягає в організації та проведенні культурно-масових, освітньо-виховних заходів серед широких верств населення та поширення ідей здорового способу життя. До того ж відділ бере участь у створенні умов для оздоровлення, відпочинку і дозвілля молоді, сприяє проведенню різних заходів, як-от: олімпіади, спартакіади, конкурси, виставки, фестивалі, конференції, форуми. Відділ молодіжної політики ініціює створення сучасних гуртків з інтерактивними програмами для молоді та залучає різні громадські та благодійні організації з метою організації змістовного дозвілля [3].

Отже, основне завдання цього органу – зменшення негативних аспектів у молодіжному середовищі та підвищення соціального й культурного рівня молоді. Також Відділ молодіжної політики співпрацює з навчальними закладами різних рівнів, студентськими і учнівськими об'єднаннями, громадськими організаціями і творчими спілками в межах своєї компетенції [6].

Водночас задля залучення молодого покоління в процеси духовного, економічного і соціально-культурного розвитку міста створена Вінницька молодіжна рада, яка здатна впливати та контролювати рішення влади, оскільки є консультативно-дорадчим органом, що утворений з метою більш повного врахування позицій молоді під час реалізації державної політики у сферах соціального становлення молоді [3].

Основними сферами діяльності є ініціювання розгляду питань та прийняття рішень щодо реалізації молодіжної політики у місті, здійснення прав і свобод молоді шляхом співпраці з місцевими органами виконавчої влади та залучення активістів до участі у політичному, економічному, культурному та духовному житті й становленні демократичної держави [5]. Вінницька молодіжна рада є одним з основних осередків для студентів. Усю діяльність учасники висвітлюють у своїх соціальних мережах, завдяки публікаціям у Instagram та Facebook, де вони залучають людей до своїх заходів, а також створюють просвітницький контент в онлайн-форматі [10].

За період 2023 року молодіжною радою було проведено приблизно 30 заходів різного формату: спортивні турніри з боулінгу, волейболу та футболу, майстер-класи з театральної діяльності, зустрічі з психологами, правниками, IT-спеціалістами.

Також Вінницька молодіжна рада створює не лише теоретичні заходи, але й практично-орієнтовні ігри, як-от: музичний квіз «Сходінками до перемоги», інтелектуальна гра «Батлум» та історичний квіз «Таємнича Вінниця». Члени молодіжної організації акцентують і на політичній обізнаності молоді: проведення дебатів, актуальних дискусій, ігор із державотворення. З початку повномасштабного вторгнення діяльність Молодіжної ради наполовину почала складатись із волонтерства, активної допомоги військовим і ВПО [10].

Зокрема задля залучення ВПО до громадянського суспільства організовувались панельні зустрічі та обговорювались подальші способи взаємодії. Водночас існує проблема пасивної участі молоді ВПО, а не активної реалізації ідей і розробки проєктів у місті Вінниці. Через це вагомий виклик –

залучити цю молодь не як учасників заходів, а як членів організацій і майбутніх державотворців.

Молодь здатна подавати проекти на фінансування з бюджету своєї громади. У місті Вінниці прикладом таких бюджетів є: «Бюджет громадських ініціатив» та «Бюджет шкільних проєктів». Одним із перших в Україні шкільний конкурс «Бюджет шкільних проєктів» було створено у Вінниці. Його мета – залучити студентів і школярів до прийняття важливих рішень щодо розвитку навчальних закладів [2].

На жаль, цьогоріч внаслідок війни «Бюджет шкільних проєктів – 2023» офіційно не стартував. Однак Вінницька міська територіальна громада у 2022 році виділила з бюджету 2,5 млн грн на реалізацію ініціатив, які посіли перші місця. Серед проєктів-переможців – осучаснення навчальних кабінетів біології та хімії (ЗЗСО № 8, 10), оновлення шкільного тиру (ЗЗСО № 20), медіастудія «ІДЕЙМАСА» з елементами соціального підприємництва (ЗЗСО № 18). Яскравим проєктом-переможцем «БШП-2021» став проєкт «CoolFood: територія правильного харчування», який передбачав не лише ремонт шкільної їдальні, але й просвітницькі заходи щодо здорової їжі та культури харчування (ЗЗСО № 16) [6]. Отже, можемо стверджувати, що молодь має змогу залучати кошти для реалізації своїх ініціатив, і громада надає ці можливості. Водночас через повномасштабне вторгнення основним пріоритетом під час формування бюджету на 2024 рік є безпека та підтримка ЗСУ, через це фінансування громадських бюджетів тимчасово призупинене. І відповідно до рішення виконавчого комітету міської ради від 07.04.2022 року № 675 вирішено ці конкурси не проводити [2].

Через це основною проблемою для молодіжних організацій стає фінансування, тому основним рішенням є пошук грантів національного та світового рівня задля забезпечення функціонування молодіжної політики в кризових умовах.

Також задля збільшення кількості активної молоді, яка здатна впливати на внутрішні процеси, Вінницька міська рада запрошує молодь на різноманітні тренінги. До прикладу, тренінг від Інституту розвитку міст щодо молодіжного лідерства у Вінницькій громаді створений для активізації молодіжного лідерства та участі молоді віком 14–35 років у житті своєї громади. З учасниками тренінгу обговорювали низку актуальних питань, серед яких: лідерство і роль у команді; принципи та рівні умови участі молоді; молодіжна політика, налагодження ефективного діалогу та співпраці у сфері прийняття рішень, важливих для молоді [4].

Місто Вінниця стає плацдармом співпраці молодіжних об'єднань усієї України, зокрема в рамках Всеукраїнського форуму «Як працювати під час війни» зібрались представники молодіжних рад з 24 областей України у жовтні 2023 року [1]. Можемо стверджувати, що навіть у кризових етапах становлення молодіжної політики відбувається відповідно до основних демократичних цінностей з наданням можливості молоді впливати на країну.

Висновки

Молодіжна політика у місті Вінниці функціонує відповідно до вимог сучасності. Одночасно з забезпеченням вимог прозорості та підзвітності виникають труднощі із забезпеченням участі у відкритих міських засіданнях через епідемію коронавірусу та війну. Одним із важливих викликів для молодіжної політики Вінниці постає й проблема залученості молоді ВПО до активного впливу на громаду. Для активізації молодіжного руху вбачаємо рішення у покращенні просвітницької діяльності через органи державної влади, інституції молоді, громадські організації, а також навчальні заклади. Через відсутність повноцінної фінансової підтримки молодіжним об'єднанням доводиться шукати фінансову підтримку в іноземних фондах через грантову діяльність задля активного впливу на громаду. Вбачається зростання ролі соціальних мереж як основи комунікаційного процесу для надання інформації від молоді для молоді. Можемо стверджувати, що Вінницька міська рада створює усі можливості, щоб підтримувати статус ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді». Велике значення надається організації тренінгів з лідерства, грантової діяльності, розвитку проєктного та групового менеджменту й соціального капіталу.

Список використаних джерел

1. Вінниця INFO (офіційний сайт). URL: <https://vinnitsa.info/article/u-vinnytsi-zibralas-molod-z-usikh-oblastey-do-vidkryttya-vseukrayinskoho-forumu-yak-> (дата звернення: 06.09.2023).
2. Вінницька міська рада. Бюджет громадських ініціатив (офіційний сайт). URL: <https://www.vmr.gov.ua/gromada> (дата звернення: 11.10.2023).
3. Вінницька міська рада. Відділ молодіжної політики (офіційний сайт). URL: <https://www.vmr.gov.ua/viddil-molodizhnoi-polityky#parentHorizontalTab4> (дата звернення: 11.10.2023).
4. Вінницька міська рада. Новини міста (офіційний сайт). URL: <https://www.vmr.gov.ua/institut-rozvytku-mist-zaproshuie-molod-na-treninh-shchodol-molodizhnoho-liderstva-u-vinnytskii-hromadi> (дата звернення: 12.10.2023).
5. Вінницька міська рада. Програма «Місто молодих» на 2021–2023 роки (офіційний сайт). URL: <https://2021.vmr.gov.ua/Branches/Lists/YouthPolicy/ShowContent.aspx?ID=1> (дата звернення: 10.08.2023).
6. Вінницька міська рада (офіційний сайт). URL: <https://www.vmr.gov.ua/prohramy-miskoi-rady> (дата звернення: 08.08.2023).
7. Громадська організація Інститут молоді (офіційний сайт). URL: <http://surl.li/funpro> (дата звернення: 15.10.2023).
8. Конституція України: Закон України № 2999-XII від 05.02.93. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12#Text> (дата звернення: 05.08.2023).
9. Рішення Вінницької міської ради від 26.02.2021 № 248. URL: <http://surl.li/nekkk> (дата звернення: 06.10.2023).
10. Сторінка Вінницької молодіжної ради «vin_youth_council» в Instagram (офіційна сторінка). URL: https://www.instagram.com/vin_youth_council/ (дата звернення: 06.08.2023).